

Voor alle inwoners
een beter leven
(geluk, welbevinden)
met (positieve)
gezondheid en
duurzaamheid
als basis voor
een sociaal en
ruimtelijk beleid.

Bibliotheek Rijn en Venen draagt bij door:

Geletterdheid en leesplezier

- Collectie
- Inspiratie en advies
- Leesbevordering gezinnen (Boekstartcoach, Voorlees-feestjes, VoorleesExpress, DoorleesExpress)
- Campagnes (oa Nat.Voorleesdagen, (Kinder)Boekenweek)
- Expertise verlenen aan professionals onderwijs (0-18)

Een leven lang ontwikkelen

- Basisvaardigheden Taal (TaalCafé's, taalcoaching, Tel mee met taal)
- Maakplaats (21e eeuwse vaardigh., techniek & innovatie)
- Diverse cursussen (via onlinebibliotheek.nl)
- Informeel leren (Plek3, Seniorencolleges etc)
- Kunst en cultuur (Zin in Zondag)
- Huis van Duurzaamheid

Digitale inclusie en burgerschap

- Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)
- Digilijn
- Computercursussen (Klik&Tik, E-bookspreekuur)
- Digitaal burgerschap (veiligheid, privacy, respect voor anderen)
- Expertise verlenen aan professionals onderwijs (0-18)

Sociale cohesie

- Laagdrempelige plek voor ontmoeting en debat
- Uitgelichte (maatschappelijke) themacollecties
- Bijeenkomsten maatschappelijke thema's
- Werkplekken met goede faciliteiten (wifi, computers, printers, koffie/thee)
- Cultuurcoaches

Met als impactdoel:

Inwoners...

- lezen vaker en met plezier
- hebben betere uitgangspositie schoolcarrière (kinderen)
- worden taalvaardiger, dus zelfredzamer
- hebben een grotere verbeeldingskracht
- hebben meer inlevingsvermogen
- zijn algemeen en sociaal beter ontwikkeld

Inwoners...

- worden taalvaardiger, dus zelfredzamer
- krijgen meer gelijke kansen
- kunnen persoonlijk groeien
- doen mee, zijn minder eenzaam
- gaan meer duurzaam leven

Inwoners...

- worden digitaal vaardiger, dus zelfredzamer
- leren betrouwbare informatie vinden
- kennen de kansen én risico's van nieuwe technologie
- ervaren meer grip op digitalisering
- kunnen persoonlijk groeien

Inwoners...

- voelen zich meer verbonden met elkaar en hun omgeving
- zijn op de hoogte van maatschappelijke uitdagingen
- wisselen ideeën uit
- werken samen aan oplossingen
- doen mee, zijn minder eenzaam

In 2023 waren er:

255.100 bezoekers ↑
20.451 leden ↑
468.946 uitleningen ↑
1.950 activiteiten ↑
15.504 deelnemers ↑
64 medewerkers ↓
45 FTE ↓
420 vrijwilligers ↑

Dit doen we samen met:

- Gemeente Alphen aan den Rijn
- Participe
- Castellum
- Parkvilla
- Gemeentearchief
- VVV
- Tom in de buurt
- WerkVinden
- Duurzaam Alphen
- KHABBAZ
- CJG
- 't Gilde
- Vluchtelingenwerk
- De Volksuniversiteit
- Vele andere partners

We voldoen hiermee aan:

Wet stelsel openbare
bibliotheekvoorzieningen (Wsob)

Bibliotheken dragen bij aan de ontwikkeling van mensen

Dat was zo en dat is nog steeds zo. Ging het in het begin van de vorige eeuw, bij het ontstaan van openbare bibliotheken om volksverheffing, nu is die term verjaard en spreken we van de persoonlijke ontwikkeling van burgers. Zo ook bij onze Bibliotheek.

Als stichting Bibliotheek Rijn en Venen vinden wij dat je persoonlijk ontwikkelen begint bij het aanleren van vaardigheden die nodig zijn om deel te kunnen nemen aan de samenleving. Wij geloven dat een goede taalbeheersing, goed kunnen lezen en digitale vaardigheden daarbij essentieel zijn. Bij het verbeteren van juist deze vaardigheden ligt de prioriteit in onze dienstverlening.

Dit doen wij altijd door ons vakmanschap, onze collectie en de programmering met elkaar te verbinden. Daarbij richten we ons op alle inwoners, de Bibliotheek blijft voor iedereen. In onze aanpak differentiëren wij echter en richten we ons met programmering op specifiekere doelgroepen. Zoals onze visie zegt: Daar waar nodig doen wij dat dicht bij onze klanten, daar waar het kan met zelfservice en online dienstverlening. Als Bibliotheek doen wij dit alles niet zomaar en weten wij ons gesteund door (inter)nationale verdragen en wettelijke regelgeving.

Unesco

De Unesco verklaarde jaren geleden al in haar manifest dat de openbare Bibliotheek een stuwende kracht is op weg naar educatie,

cultuur en informatie; als een essentiële factor bij de bevordering van vrede en het welbevinden in de gedachten van mannen en vrouwen.

De wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob)

De nog jonge wettelijke basis voor het openbaar bibliotheekwerk (de Wsob) dateert van januari 2015). De wet is in nauw overleg met o.a. de Vereniging van Nederlandse Gemeenten tot stand gekomen en biedt inzicht in de kernfuncties:

- 1 Ter beschikking stellen van **kennis en informatie**
- 2 Bieden van mogelijkheden tot **ontwikkeling en educatie**
- 3 Bevorderen van lezen en het laten kennismaken met **literatuur**
- 4 Organiseren van **ontmoeting en debat**
- 5 Laten kennismaken met **kunst en cultuur**

Certificering

Om na te gaan of een lokale Bibliotheek voldoet aan de eisen van de wet dan wel toekomstbestendig is, kent de branche de zogenaamde certificering. Bij het niet voldoen aan de certificeringsnorm, is het aan de Koninklijke Bibliotheek om die Bibliotheek de toegang tot het netwerk te ontfangen. Het belangrijk om onderdeel te zijn van dit landelijk netwerk, dit geeft namelijk toegang tot:

- De Online Bibliotheek
- De Nationale Bibliotheek Catalogus (ook al woon je in een klein dorp, via deze catalogus heb je de hele collectie van Nederland tot je beschikking)
- De Nationale Bibliotheekpas
- Kennisdeling
- Gezamenlijke inkoop van e-content, ICT | verbindende bibliotheekautomatisering

Bibliotheekconvenant 2020 - 2023 (2024 - 2027 vanaf september 2024)

In het Bibliotheekconvenant 2020 - 2023 hebben bibliotheken en de drie overheids-lagen vastgelegd dat zij zich gezamenlijk gaan inzetten voor drie maatschappelijke opgaven.

- 1 Een geletterde samenleving
- 2 Participatie in de informatiesamenleving
- 3 Een leven lang ontwikkelen

MEERJARIGE EXPLOITATIESUBSIDIE

TIJDELIJKE EXTRA SUBSIDIES

HUISVESTINGS SUBSIDIE

PRIVATE INKOMSTEN

Huidige financiën	tbv uitvoeren van 5 wettelijke taken Basis: geringe impact	tbv versterken de uitvoer van 5 kernfuncties Verdieping, kwaliteit: grotere impact		Leden, activiteiten, sponsoring, fondsenwerving
--------------------------	---	---	--	---

Huidige situatie	Door economische en maatschappelijke realiteit is de begrote exploitatiesubsidie niet toereikend i.v.m. hogere kosten en meer werkzaamheden die ook kosten met zich meebrengen: • Meer vraag naar diensten van de Bibliotheek, meer verblijf na corona van jongeren en ouderen, en groeiend inwoners-aantal leidt tot meer kosten, én • Indexatie < inflatie (CAO e.d.) • Meerwerk & meer fondsenwerving / sponsoring	In verhouding heeft de Bibliotheek erg veel incidentele middelen t.o.v. structurele. Groot deel tijdelijke middelen staat daarnaast onder druk: • SPUK Jongeren: loopt eind 2024 af • NPO: vanaf juni 2025 onzeker • Huis van Duurzaamheid: onzeker vanaf 2025 • Prev.bundel Breed Welzijn: onzeker miv'25/26 • Prev.bundel CultuurCoaches: onzeker vanaf '25/'26 • VE: lijkt nu veiliggesteld	Kosten huisvesting stijgen sneller dan de subsidie voor de huisvesting	Subsidie bij FCP voor het Meemaakpodium loopt 3/25 af. Nieuwe subsidie is aangevraagd, cofinanciering is een eis. Die dreigt te ontbreken als Cultuurcoaches en Spuk jongeren wegvallen.
-------------------------	--	---	--	--

Gevolgen	• Reductie activiteiten op het gebied van de vijf kernfuncties • Minder impact op doelgroepen • Er wordt precies voldaan aan het minimale wat moet. Afvinken van een checklist. • Risico op sluiting vestiging. Als het moet, dan kunnen we mee gaan in de bezuiniging, maar is dit wat u wil? En levert het wat op met de zorgplicht voor de boeg?	• Uitkleden van alle kernfuncties waardoor impact sterk verlaagt; • Drie jaar geleden is de bibliotheek sterk gaan groeien. Door de (onzekere situatie van) incidentele geldstromen kunnen we tijdelijke contracten na drie jaar niet omzetten in vaste contracten. Specialisten die moeilijk te werven zijn verdwijnen, kennis verdwijnt, dit heeft effect op de kwaliteit van onze dienstverlening; • Extra kostenpost: transitievergoedingen, werving, selectie, opleiding.	Risico op sluiting vestiging	Terugloop kwaliteit invulling van de kerntaken 4 en 5: 4 Ontmoeting en debat 5 Kunst en cultuur
-----------------	---	--	------------------------------	---

Zorgplicht 2026	VNG & VOB schrijven nu het normenkader. Het lijkt erop dat er kwalitatieve en kwantitatieve eisen komen waar het bibliotheekwerk aan moet voldoen en waar de gemeente voldoende middelen voor beschikbaar moet gaan stellen. Het lijkt erop dat dat een exploitatiesubsidie €29,- per inwoner wordt (excl huisvesting) en dat de gemeente hiertoe een additionele decentrale uitkering ontvangt van het Rijk van €2,95 per inwoner.
------------------------	---

Verwacht	• BTW verhoging, waardoor een nog groter deel van de basiskosten niet gedekt is door de exploitatiesubsidie • Opbouwen van dienstverlening volgens zorgplicht. Die dienstverlening is echter net afgebroken bij het onderdeel 'gevolgen' • Kapitaalvernietiging en kennisvernietiging heeft plaats gevonden, extra investering is nodig
-----------------	---

Voorstel	Ik vraag u te overwegen om de exploitatiesubsidie voor de Bibliotheek te verhogen in plaats van te verlagen om de spreiding, kwaliteit en impact van de dienstverlening te borgen en kapitaalvernietiging te voorkomen. De economische en maatschappelijke realiteit leiden immers al tot hogere kosten voor de basis, het dekkingsplan van de Bibliotheek bestaat uit een (te) groot aandeel incidentele subsidies die bovendien onder druk staan en de Zorgplicht staat voor de deur.
-----------------	---